

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์กระบวนการผลิต และปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์” นี้ เป็นการวิจัยเพื่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตรายการ และปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ ซึ่งใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล (Key informant) และผู้ที่เกี่ยวข้อง

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเอกสาร

ผู้วิจัยได้นำเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ทางด้านนโยบาย จากฝ่ายรัฐบาล กระทรวง กรม และสถานี ขอบข่ายต่างๆ เกี่ยวกับการเผยแพร่รายการศาสนา หรือผังรายการของแต่ละสถานี เอกสารเหล่านี้ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการ โทรทัศน์ นโยบายของรัฐ และสถานี

2. แหล่งข้อมูลบุคคล

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถแบ่งประเภทแหล่งข้อมูลบุคคลออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านนโยบายของรายการศาสนาทางโทรทัศน์ เช่น หน่วยงานกระทรวง วัฒนธรรม กรมศาสนา และสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ เป็นต้น และกลุ่มผู้ผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นบริษัทเอกชน สถาบันทางศาสนา หรือแม้แต่สถานีโทรทัศน์ที่เป็นผู้ผลิตรายการศาสนาเอง เป็นต้น

- 1) กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านนโยบาย หมายถึง ผู้วางนโยบายของรัฐและสถานี เกี่ยวกับการเผยแพร่รายการศาสนาทางโทรทัศน์
- 2) กลุ่มผู้ผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ หมายถึง ผู้ผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการที่เป็นเจ้าของสถานีที่รายการได้แพร่ภาพ องค์การทางศาสนา หรือผู้ผลิตรายการที่เป็นบริษัท รวมถึงผู้สนับสนุนในการผลิตรายการ หรือ ผู้ที่เผยแพร่รายการศาสนาแต่รายการศาสนานั้นไม่ได้แพร่ภาพแล้วในปัจจุบัน

3. เทปรายการโทรทัศน์

ศึกษาเทปรายการศาสนาได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3,5,7,9,11, itv เป็นระยะเวลา 2 เดือน ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2549 รวมทั้ง 35 รายการ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบและการนำเสนอของรายการ และนำมาประกอบในการศึกษากระบวนการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์

4. การสังเกตการณ์ในการถ่ายทำรายการ

ศึกษาจากการสังเกตการณ์ในกระบวนการผลิต การถ่ายทำรายการศาสนา ทั้งในสตูดิโอ และการถ่ายทำนอกสถานที่ เพื่อให้เห็นถึงการดำเนินการ และขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตรายการศาสนา และวิธีแก้ปัญหาต่างๆ ในการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลจากเอกสาร ใช้ในการประกอบการศึกษาแนวคิดและใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัย โดยการค้นคว้าจากห้องสมุดของสถาบันการศึกษา และขอผังรายการจากทางสถานี ทั้ง 6 สถานี เพื่อพิจารณารายการศาสนาว่ามีรายการใดบ้าง และนโยบายของรัฐบาล และสถานีให้การอนุญาตในการเผยแพร่รายการศาสนา

2. ข้อมูลบุคคล ได้แก่ แก่คณะผู้ผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ และผู้เกี่ยวข้องในทางนโยบาย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้ทราบข้อมูลในระบบการทำงาน ส่วนการสัมภาษณ์อย่างเจาะลึกเพื่อให้เห็นมุมมอง และแนวคิดของการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ และนโยบายของภาครัฐ และนโยบายของสถานีที่มีต่อการเผยแพร่รายการศาสนา รวมถึงผู้สนับสนุนในการผลิตรายการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการศึกษานี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากบุคคล ซึ่งจะใช้การสร้างคำถามเพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์บุคคลากร การบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์และจดบันทึก และใช้การสังเกตการณ์ในขั้นตอนของการผลิตในรายการที่สามารถเข้าร่วมสังเกตการณ์ได้ และการศึกษาเทปรายการเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการผลิตรายการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ได้จากการสัมภาษณ์ หรืออาจใช้การสังเกตการณ์ รวมทั้งใช้แนวคิดเป็นกรอบในการวิเคราะห์โดยแนวคิดที่ใช้ในครั้งนี้คือ กระบวนการผลิตรายการมาอธิบายรายละเอียดถึงขั้นตอนกระบวนการผลิตรายการศาสนา รวมถึงการศึกษาเทปของแต่ละรายการ และใช้แนวคิดเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตการณ์ในกระบวนการผลิตรายการ

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัยเรื่อง“การวิเคราะห์กระบวนการผลิต และปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์” นั้นมีสาระในการนำเสนอดังนี้

1. นำเสนอกระบวนการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ ในแต่ละบริษัทที่ผลิตรายการของแต่ละสถานี
2. นำเสนอผลการวิจัย ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิตรายการศาสนาทางโทรทัศน์ของแต่ละบริษัทในทุกสถานี ช่อง3, 5, 7, 9,11, itv
3. นำเสนอการสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ